

України, Держ. академія статистики, обліку та аудиту, Полтавська філія. – К.: ЦУЛ, 2007. – 180 с.

3. Костіна Д.Ю., Сухарев П.М. Дослідження сучасних інформаційних систем аналізу фінансового стану підприємства // www.experts.in.ua/baza/analytic/detail.php.

4. Основи інформаційних систем: Навчальний посібник / За ред. проф. В.Ф. Ситника. – К.: КНЕУ, 2007. – 252 с.

5. Прокопенко И.Ф. Компьютеризация экономического анализа (теория, практика). – К.: ЮНИТИ, 2001. – 412 с.

ПОЛІТИКА ПІДПРИЄМСТВА ЩОДО ЗАЛУЧЕННЯ КРЕДИТНИХ РЕСУРСІВ ТА ЕФЕКТИВНОГО ЇХ ВИКОРИСТАННЯ

*Жадан О.А., Літвінова М.В. **

*Харківський національний технічний університет
сільського господарства імені Петра Василенка*

Ринкові умови вимагають чіткого уявлення про перспективи і результати прийнятих фінансових рішень, детального обґрунтування завдань виробничо-фінансової діяльності, а також способів їх досягнення. Тому з поглибленням ринкових відносин важливість фінансової політики для забезпечення ефективної діяльності підприємств зростає.

Основи фінансової політики підприємства, проблеми їх формування та реалізації досліджувала низка відомих вчених, з проміж них варто виділити І. Бланка, О. Гудзь, О. Правдюка, П. Стецюка та інших [1-7].

У наукових публікаціях фінансову політику визначають як форму реалізації фінансової стратегії підприємства, або як складову частину його економічної політики, що виражає сукупність заходів щодо організації і використання фінансових ресурсів [2,5,6].

Політика підприємства щодо залучення кредитних ресурсів є складовою фінансової політики. Вважається, що при

* Науковий керівник – Малій О.Г., к.е.н., доцент

застосуванні комбінованих джерел у формуванні капіталу в підприємства підвищується результативність його діяльності.

Використання банківських кредитів підприємством є показником нормальної фінансової діяльності, бо вкладення власних фінансових ресурсів у активи відбувається лише у межах постійної потреби, яка не знає коливань у бік зменшення. Для покриття тимчасового збільшення потреби у фінансових ресурсах раціонально використовувати банківський кредит [1].

Приватне сільськогосподарське підприємство «Світоч» засноване в 1999 році, знаходиться в селі Сиротине, Троїцького району Луганської області.

На теперішній час основним напрямком діяльності підприємства є виробництво сільськогосподарської продукції, галузь рослинництва відіграє домінуючу роль; її обслуговує близько 15 робітників.

У цій галузі найбільший відсоток від продаж приносить реалізація зернових і зернобобових та насіння олійних культур. Так, у 2017 році виручка від їх реалізації зменшилась проти попередніх років на 41 тис. грн., однак прибуток, який одержало підприємство, збільшився на 137 тис. грн.

Наявність власних оборотних коштів або робочого капіталу дає можливість підприємству нарощувати виробництво. Підприємство фінансово незалежне, платоспроможне, прибуткове, кредитоспроможне, фінансовий стан підприємства достатньо стійкий: запаси і затрати менші суми власних оборотних коштів та залучених тимчасово вільних джерел засобів. Проте, як видно з прогнозних розрахунків, має виражену тенденцію у найближчому періоді до зниження кредитоспроможності та рентабельності.

Для підвищення ефективності виробничо-господарської діяльності підприємства можна надати такі рекомендації:

Фінансовий стан ПСП «Світоч» дозволять поліпшити заходи, що спрямовані на збільшення обсягів виробництва та реалізації продукції, підвищення її якості та конкурентоспроможності, зниження собівартості, зростання прибутковості та рентабельності, прискорення обертання капіталу та більш повне та ефективне використання виробничого потенціалу.

Прискорити обертання капіталу можна шляхом інтенсифікації виробництва, більш повного використання земельних, трудових та матеріальних ресурсів, недопущення понаднормативних запасів товарно-матеріальних цінностей, відволікання коштів в дебіторську заборгованість. Створення допоміжних виробництв також сприяє підвищенню оборотності капіталу [3].

Для підвищення ефективності методів фінансової діяльності можна надати наступні рекомендації:

Аналізуючи кредитні відносини підприємства з банками, треба визначити, як підприємство у процесі планування й освоєння кредитів забезпечує зв'язок використання кредиту та власних фінансових ресурсів і підвищення рентабельності використання усіх ресурсів [4].

Оцінити окупність здійснених підприємством за рахунок кредиту затрат можна за допомогою таких показників:

- *Кредитовіддача* характеризує обсяг реалізації на одну гривню кредитних вкладень, визначаючи динаміку впливу останніх на кінцеві результати діяльності підприємства.

Позитивним є тенденція до збільшення коефіцієнту.

- *Індекс ефективності* є більш показовим для оцінки впливу кредитних вкладень на результати діяльності підприємства.

Виразенням ефективності використання кредитів є випередження темпів зростання прибутку, темпів зростання величини кредитних вкладень.

- Далі необхідно з'ясувати *ціну кредиту* і вигідність купівлі додаткових грошей на ринку позикових капіталів, тобто у комерційних банків. Для цього визначається середній річний відсоток, який фактично сплатило підприємство комерційному банку за звітний період, для порівняння з середнім позичковим відсотком, який можна вважати прийнятим у конкретних умовах звітного періоду.

Таким чином, визначається, якою мірою відсоткова політика банку, з яким підприємство підтримує партнерські відносини, відповідає ринковій ситуації і інтересам підприємства [4].

- *Коефіцієнт доцільності залучення позик* дозволяє порівняти вартість позики з доходністю діяльності підприємства.

- *Фінансовий ліверидж* характеризує межу, до якої діяльність підприємства може бути покращена за рахунок кредитів банку.

При позитивному значенні ефекту фінансового лівериджу підприємство має прибавку к рентабельності власного капіталу. При від'ємному значенні ефекту фінансового лівериджу має місце зменшення рентабельності, тобто отриманий банківський кредит використаний неефективно.

Ризик кредитора виражається величиною диференціала: чим більше диференціал, тим менше ризик; чим менше диференціал – тим більше ризик.

Аналіз ефективності отриманих і використаних довготермінових кредитів на капітальні вкладення полягає у визначенні терміну, протягом якого досягається окупність прокредитованих витрат (включаючи відсотки за кредит) за рахунок дисконтованого грошового потоку, тобто за рахунок прибутку за вирахуванням податку на прибуток плюс амортизаційні відрахування від вартості прокредитованого об'єкта основних засобів [7]. Якщо цей термін відповідає терміну, встановленому за кредитною угодою з банком, або менший за нього, прокредитовані фінансові вкладення вважаються ефективними.

Література.

1. Бланк И.А. Основы фінансового менеджменту: в 2 т. / И.А. Бланк- К.: Ника-Центр, 1999. – 512 с.

2. Гудзь О.Є. Науково-методичне забезпечення формування і реалізації фінансової політики підприємства / О.Є. Гудзь, П.А. Стецюк, С.А. Навроцький, В.М. Алексійчук // Облік і фінанси. – 2013. – №2(60). – С.69-86.

3. Лахтіонова Л.А. Фінансовий аналіз сільсько-господарських підприємств: Навчальний посібник/ Л.А. Лахтіонова. – К.: КНЕУ, 2005. – 365с.

4. Малій О.Г. Методичний підхід щодо визначення ефективності банківського кредитування / О.Г.Малій // Економіка і управління. Науково-практичний журнал. – 2006. – №5. – С.102-106.

5. Правдюк О.Л. Сутність завдання та контур фінансової політики в аграрній сфері економіки / О.Л. Правдюк // Облік і фінанси АПК. – 2010. – №3. – С. 162-166.

6. Стецюк П.А. Стратегічне планування, формування та використання фінансових ресурсів сільськогосподарських підприємств / П.А. Стецюк // Вісник Університету банківської справи Національного банку України. – 2010. – №1(7). – С. 98-102.

7. Школьник І. О. Фінансовий менеджмент: навч. посібник / І.О. Школьник, І.М. Боярко, Б.І. Сюркало; за ред. І.О. Школьник. – Суми: Університетська книга, 2009. – 301 с.

РАЗВИТИЕ АЛЬТЕРНАТИВНОЙ ЭНЕРГЕТИКИ НА СЕЛЬСКИХ ТЕРРИТОРИЯХ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ

Королевич Н.Г., к.э.н., доцент,

Оганезов И.А., к.т.н., доцент,

УО «Белорусский государственный аграрный технический университет», г. Минск, Республика Беларусь

Политика энергосбережения является *актуальной* для сельских территорий Республики Беларусь (РБ), не располагающей в достаточном количестве топливно-энергетическими ресурсами. Обеспеченность Беларуси местными энергетическими ресурсами составляет около 16%. Увеличить данный показатель можно за счет: 1) вторичных энергоресурсов, включая горючие и тепловые отходы на промышленных предприятиях, твердые бытовые отходы, механическую энергию сжатого природного газа; 2) нетрадиционных и возобновляемых источников энергии, таких как гидроэнергия малых рек, энергия ветра, солнечная энергия; 3) биотоплива. Ежегодно за счет реализации таких программ экономика РБ экономит от 5 до 7,7 млн. т у. т. Для выполнения поставленных Правительством РБ задач экономия достигается по разным направлениям. Сюда входят модернизация технологий промышленного сектора, энергоисточников не только большой энергетики, строительство источников на местных видах топлива, внедрение энергоэффективных технологий. В частности, за последние 15 лет в стране введено в эксплуатацию